

Onzekerheidsvarianten

Het herstel van de wereldeconomie zou op korte termijn sterker kunnen zijn door een sneller herstel van vertrouwen van consumenten en producenten, waardoor gezinnen de hand wat meer van knip halen en bedrijven hun voorraden sneller gaan opbouwen. Dit leidt in variant A tot een hogere groei van de wereldhandel en sneller oplopende olie- en grondstoffenprijzen tot en met het eerste kwartaal van volgend jaar. In de loop van volgend jaar zakt in de variant de wereldhandelsgroei weer terug naar het tempo van de centrale projectie, onder de aanname dat de tijdelijke opleving onvoldoende bijdraagt aan een fundamenteel herstel van vraag en aanbod. De voorspoediger ontwikkeling in het buitenland stelt Nederlandse producenten in staat de export op te schroeven. De extra productie en hogere bezettingsgraad die dit tot gevolg heeft, lokt investeringen uit en stimuleert in 2010 de werkgelegenheid. Door de hogere invoerprijzen loopt de inflatie op, wat een drukkend effect heeft op de consumptie. De loonontwikkeling blijft achter bij deze extra inflatie, omdat voor veel werknemers de lonen in 2009 en 2010 reeds in afgesloten cao's vastliggen. Op korte termijn is dit effect groter dan het opwaartse effect van de extra werkgelegenheid, zodat per saldo de consumptie lager uit komt dan in het centrale pad. Gecumuleerd (over 2009 en 2010) komt het bbp-volume in 2010 1,1% hoger uit. In dit geval zou de economische groei volgend jaar 1% bedragen. Indien door de gunstiger ontwikkeling ook het consumentenvertrouwen in positieve zin zou worden beïnvloed, kan het positieve effect op de economische groei nog wat sterker zijn. Het EMU-saldo zou in vergelijking met de basisprojectie in 2010 met 0,5%-punt verbeteren.

Het broze herstel van de wereldeconomie zou echter ook nog ruw verstoord kunnen worden, bijvoorbeeld door een deconfiture van een van de Baltische staten, met een negatieve uitstraling op de rest van Europa. Dit leidt in variant B tot een lagere groei van de (relevante) wereldhandel en een zwakkere euro. In dit scenario verdwijnt het bescheiden herstel van de uitvoer in de centrale projectie als sneeuw voor de zon. De lagere bezettingsgraad en winstgevendheid hebben een drukkend effect op de investeringsgeneigdheid. Ook de werkgelegenheid komt extra onder druk te staan, wat samen met de hogere inflatie de oorzaak is van de lagere consumptie. De bbp-groei in 2010 komt in dit geval ¼%-punt lager uit dan in het centrale pad. In dat geval zou de Nederlandse economie dus twee jaar op rij krimpen. De lagere productie leidt vervolgens tot een verder oplopende werkloosheid. Onder invloed van tegenvallende belastinginkomsten en extra uitgaven aan uitkeringen verslechtert het EMU-saldo in 2010 nog verder dan besloten ligt in het basispad.

Effecten van**A: Gunstiger ontwikkeling van de relevante wereldhandel en navenant hogere invoerprijzen****B: Tegenvallende ontwikkeling van de relevante wereldhandel en devaluatie van de euro**

	A		B	
	2009	2010	2009	2010
	cumulatieve afwijkingen in %			
Relevante wereldhandel, volume	1,2	5,0	- 0,7	- 3,0
Invoerprijs goederen	1,2	4,4	0,4	2,8
Lange rente (niveau in %, nominaal)	0,3	1,0	0,1	0,3
Olieprijs (Brent, niveau in dollars per vat)	3,8	15,0	0,0	0,0
Contractloon marktsector	0,0	0,9	0,0	- 0,3
Consumentenprijsindex (cpi)	0,1	1,0	0,0	0,3
Bruto binnenlands product (bbp), volume	0,3	1,1	- 0,2	- 0,9
Particuliere consumptie, volume	- 0,1	- 0,8	- 0,1	- 0,7
Investeringsbedrijven (excl. woningen), volume	0,3	1,1	- 0,4	- 2,9
Uitvoer goederen (exclusief energie), volume	1,1	4,4	- 0,6	- 1,9
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	0,0	0,5	0,0	- 0,3
EMU-saldo (niveau, % bbp)	0,1	0,5	0,0	- 0,3